

VINERI · 2 MAI 2008 · ANUL LVIII NR. 18

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Cuminecarea copiilor la Micherechi
„Satul meu prîn ochii mei”
Vocea adevărului românesc*

CALENDAR ORTODOX

- 5 mai, luni – Sf. Mare Muceniță Irina; Sf. Mucenici: Neofit, Gaie și Gaian.
6 mai, marți – Sfântul și Dreptul Iov, mult răbdătorul; Cuvioșii: Mamant, Pahomie și Ilarion.
7 mai, miercuri – Arătarea semnelor Sfintei Cruci la Ierusalim; Sf. Mucenici Acachie și Codrat.
8 mai, joi – † Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan; Cuv. Arsenie cel Mare.
9 mai, vineri – Aducerea moaștelor Sf. Ierarh Nicolae; Sf. Prooroc Isaia; Sf. Mc. Hristofor.
10 mai, sâmbătă – Sf. Apostol Simon Zilotul; Cuvioșii: Isihie Mărturisitorul și Lavrentie.
11 mai, duminică – Sf. Sfințit Mucenic Mochie; Sf. Metode și Chiril, apostolii slavilor.

AGENDĂ

5 mai

1949 – a avut loc semnarea Tratatului de la Londra, prin care s-a instituit Consiliul Europei.

6 mai

1791 – palatul Louvre din Paris a devenit muzeu.
1922 – s-a născut, la Micherechi, dansatorul Gheorghe Nistor.
1938 – a murit la Ciucea poetul Octavian Goga.

7 mai

1833 – s-a născut, la Hamburg, Johannes Brahms, compozitor, pianist și dirijor german.
1840 – s-a născut, la Votkinsk, compozitorul rus Piotr Ilici Ceaikovski.

8 mai

1885 – la București, în sala Teatrului Național, a avut loc pentru prima oară un spectacol de operă în limba română, dat de un ansamblu de cântăreți profesioniști români.

9 mai

Ziua Europei
1895 – s-a născut, în comuna Lancrăm de lângă Sebeș, poetul și filosoful Lucian Blaga.
1918 – a murit, la București, poetul George Coșbuc.

10 mai

1881 – Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen a fost încoronat Rege al României.

11 mai

1950 – a avut loc la Paris premiera piesei „Cântăreața cheală”, de Eugen Ionescu.

Budapesta

Parastas în amintirea lui Emanuil Gojdu

Începând din anul 1992, în fiecare primăvară, credincioșii parohiei ortodoxe române din Budapesta comemorează ctitorii acestei biserici în Dumini-ca Tomii. Duminică, 4 mai, la Sfânta Liturghie care va începe la ora 10.00, va fi săvârșit un parastas în amintirea marelui mecena al culturii românești Emanuil Gojdu. După acest moment solemn, participanții la festivitate vor depune coroane de flori la mormântul familiei Gojdu din Cimitirul Kerepesi, unde,

alături de Gojdu, își dorm somnul de veci mulți alți români și macedoromâni.

A. Butar

Jula

Serbare la liceu

Sâmbătă, 3 mai, la Liceul Românesc „Nicoale Bălcescu” din Jula va avea loc serbarea de rămas bun a promoției 2004–2008. Cei 27 de absolvenți vor sărbători acest moment în sala mare a Centrului Cultural Românesc, înainte de masă, de la ora 10.00. Luni, 5 mai, încep examenele de bacalaureat, cu proba în scris la limba maghiară, iar cu o săptămână mai târziu, pe 13 mai, va avea loc examenul la limba și literatura română.

E.I.

Teatru de păpuși la Micherechi și Jula

Institutul Cultural Român din Budapesta, în colaborare cu Teatrul Ariel din Târgu Mureș, organizează în luna mai două spectacole de teatru de păpuși pentru copii și adulți. Joi, 8 mai, de la ora 11.00, pe scena Căminului Cultural din Micherechi, va

fi jucată piesa pentru copii „Ninigra și Aligru” de Nina Cassian. În ziua următoare, pe 9 mai, tot de la ora 11.00, în sala Centrului Cultural Românesc din Jula, va fi jucată o piesă de teatru de păpuși pentru adulți, cu titlul „Adio secolul XX”.

A.B.

Dicționar maghiaro-român

Editura Carocom din România a reeditat de curând Dicționarul maghiaro-român, care din nou poate fi cumpărat în librăriile din România. Prețul este de 130 RON. Dicționarul poate fi cumpărat și în Ungaria, la EWOSZ Rt. din Budapesta, care se găsește în str. Korponai nr. 4, telefon: 1/260–1908. Prețul din Ungaria al dicționarului este de 9.900 forinți.

După informațiile obținute de la Editura Carocom din București, în a doua jumătate a acestui an va apărea și varianta româno-maghiară a dicționarului.

E.I.

Tineri din Micherechi la Festivalul Copiilor Români de Pretutindeni

Cancelaria Primului Ministru al României va organiza în perioada 8–12 mai, la București, Festivalul copiilor români de pretutindeni „Iarba verde de acasă”. Evenimentele din capitala României sunt menite să promoveze valorile culturale românești în

contextul contemporan. Programul artistic va cuprinde folclor, muzică ușoară și clasică, dans modern și clasic. Cu acest prilej, Ambasada României în Ungaria a recomandat participarea tinerilor dansatori ai echipei folclorice „Gheorghe Nistor” din

Micherechi la acest eveniment internațional. Toate cheltuielile privind cazarea, masa și transportul (extern și intern) participanților acestora vor fi suportate din bugetul Cancelariei Primului Ministru din cadrul Guvernului României.

A.C.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Împărtașania copiilor la biserica din Micherechi
(Foto: Anca Liana Butar)

Citatul
săptămânii

„De ce să roșim de ceea ce nu știm?
Nu e mai bine să (le) învățăm?”

Horațiu (65–8 î.e.n.)

Boicotul românilor din Macău față de etnobișnițari

În urma decesului unuia dintre membrii Autogovernării Românești din Macău, Aurel Vădăsan, joia trecută, 24 aprilie, la primăria din acest oraș a avut loc depunerea jurământului noului membru în autogovernare. Este vorba despre Ferencz László, candidat al Asociației pe Țară pentru Reprezentarea Intereselor Românilor din Ungaria. După intonarea imnurilor de stat ale Ungariei și României, festivitatea a continuat cu înmânarea scrisorii de mandat și cu depunerea jurământului.

Ungurul care a vrut să fie român

După ce domnul Ferencz László a jurat în limba maghiară și urma să facă același lucru și în ro-

vă ca în acest fel să atragă atenția asupra anomaliilor din Legea pentru Minorități, care permite etnobișnițismul. În urma acestor proteste, Ferencz László și-a înapoiat mandatul de deputat și a părăsit sala.

Ce era de demonstrat s-a demonstrat...

Am întrebat-o pe Mihaela Bucin de ce a părăsit sala: „Înainte de depunerea jurământului în limba română, am părăsit sala pentru că mi s-a părut că a sosit momentul ca cineva să arate că nu este de acord cu situația aceasta. Eu cred că momentul acesta festiv a fost foarte potrivit, deoarece o bună parte dintre românii bășinași, născuți aici în Ungaria, au avut de nenumărate ori

nalitate maghiară, ce era de demonstrat s-a demonstrat...”

Principalii vinovați sunt cei de la AȚRU

„Când colega mea Mihaela Bucin s-a ridicat în picioare, mi-am dat seama că nici eu nu mai am ce să caut în această autogovernare românească. Noi personal nu avem nimic cu domnul Ferencz László, dar dacă nimeni nu-și ridică glasul atunci niciodată nu se vor termina intrările neromânilor în autogovernările noastre. Dacă nu și-ar fi înapoiat mandatul, atunci probabil autogovernarea românească din Macău ar fi funcționat fără noi sau s-ar fi desființat, pentru că și ceilalți doi membri de față ne-au spri-

mânește, unul dintre membrii Autogovernării Românești din Macău, Mihaela Bucin, a cerut cuvântul, spre stupoarea celor din sală. Președintele Aurel Becan a întrerupt ceremonia și i-a permis să vorbească. Deputata a pus trei întrebări scurte noului membru al organizației: ce naționalitate are, ce religie are și care este limba sa maternă. Domnul Ferencz a răspuns că e de naționalitate maghiară, e romano-catolic și limba sa maternă este maghiara. După acestea, deputata și-a anunțat demisia și a părăsit sala. În continuare, președintele Aurel Becan s-a alăturat poziției luate de Mihaela Bucin și a refuzat să conducă ședința. La fel a procedat și vicepreședintele Iulia Birta. Aurel Becan a dat câteva explicații pentru reprezentanții primăriei, care nu înțelegeau ce se întâmplă. Becan a spus că a fost ales pentru acest protest tocmai un moment festiv, deoarece românii de bunăcredință din Ungaria spe-

observații, nemulțumiri, cu privire la faptul că, oameni străini de cultura, de limba și de naționalitatea română, încearcă să intre în autogovernările și în formațiunile, structurile românești. Au luat de multe ori opinii și poziții, dar societatea maghiară parcă ar fi surdă la acestea. Și, într-un asemenea moment festiv, am crezut că e cazul ca în mod civilizat, dar cu severitate să iau poziție. Am spus că în cazul în care acest domn, pe care nu-l cunosc și cu care absolut nimic nu am, rămâne în autogovernarea românească din Macău, eu din momentul acela îmi dau demisia. De aceea m-am și pregătit ca imediat cum o să am ocazia, și înaintea depunerii jurământului a fost o ocazie foarte bună, să-l întreb, și am sperat să-mi răspundă cu sinceritate, cum de altfel a și făcut-o, ce limbă maternă are, ce religie și ce naționalitate? Cum dânsul s-a declarat de limbă maternă maghiară, de religie catolică și de națio-

jinit. Pe de altă parte, credem că toată vina o poartă conducerea actuală a Autogovernării pe Țară, cea care a înființat așa-numita Asociație pe Țară pentru Reprezentarea Intereselor Românilor din Ungaria, care a sprijinit candidatura ne-românilor în autogovernările noastre”, ne-a declarat președintele Aurel Becan la sfârșitul ședinței.

„Cu părere de rău trebuie să spun că am fost puși într-o situație neplăcută. Acest domn Ferencz László, care se crede român, a avut curajul și nerușinarea să jure că face parte din comunitatea românească. Este inacceptabil. Hotărârea care s-a luat astăzi aici, cred că o să pună un semn de întrebare pentru cei care sunt responsabili cu problemele minorităților. Cu asemenea oameni noi nu dorim să lucrăm”, a adăugat Iulia Birta.

În funcție de listă, urmează să intre în autogovernarea din Macău Uroș Rotar.

Anca Butar

EDITORIAL

Secuiul, românul și autogovernarea

După jurământul în limba maghiară, înainte să poată spune și în limba română că va „depune toate eforturile pentru păstrarea și promovarea limbii, a tradițiilor și a culturii românești”, Ferencz László din Macău a fost pus în fața a trei întrebări de către deputatul Mihaela Bucin din Autogovernarea Românească din Macău. Aceasta l-a întrebat: „Care vă este limba maternă?” Ferencz a răspuns: „Maghiara.” A doua întrebare: „Ce religie aveți?” Răspunsul: „Catolică.” „Ce naționalitate aveți?” La care răspunsul a fost: „Maghiară.” După al treilea răspuns, profesoara Bucin s-a ridicat de pe scaun, spunând: „În aceste condiții eu nu mai vreau să fac parte din autogovernarea românească. Îmi dau demisia.” Și a părăsit sala.

Cei din sală nici n-au avut timp să conștientizeze ce se întâmplă, când Aurel Becan, președintele Autogovernării Românești din Macău s-a ridicat și a spus că și el își dă demisia din autogovernare. Scenariul a fost pregătit – fără știrea celor de la primărie și a celor de la comisia electorală – pentru a protesta public față de fenomenul etnobișnițismului. Văzând cum stau lucrurile, noul deputat „român”, care cu câteva minute înainte a recunoscut în fața tuturor că el este maghiar, a dat înapoi mandatul, renunțând la această funcție și părăsind sala.

Unii, mai inocenți, se vor întreba: De ce au candidat ungurii la alegerile minoritare românești? E suficient să cerceteze datele electorale din 2006, să-și dea seama pe ce liste au figurat mulți candidați ne-români. Fără să vorbim acum despre acțiunile asociației „românești” a renumitului țigan Papp Zoltán sau despre cele ale Asociației Române din Budapesta, care au sprijinit candidatura a numeroși ne-români, atât în capitală cât și în provincie, au fost ajutate să intre în autogovernări românești persoane care nu aparțin comunității noastre de o asociație cu un nume lung și mincinos (Asociația pe Țară de Reprezentare a Intereselor – sic! – Românilor din Ungaria), condusă de Gheorghe Gulyás și Traian Cresta, actualii (și foștii) vicepreședinte și președinte ai Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Sprijinit de această asociație, Ferencz László, un ungur din România, cu origini de prin secuime, stabilit în Macău, a fost încurajat să candideze la alegerile românești și să creadă că de-acum înainte domnia sa va putea să-i reprezinte (sau să-i conducă) pe români. Este și mai tragicomic în toată situația, că în campania electorală de acum doi ani, acest domn a fost sprijinit de AȚRIRU ca în caz dacă câștigă să fie chiar președintele (!!!) autogovernării românești din Macău. O situație mai schizofrenică nici se poate închipui.

Făcând niște cercetări cine este acest domn Ferencz László, nu ne-a fost greu să-l găsim pe iwiw.hu, un site de prieteni și cunoscuți, de unde reiese și cine îi sunt prietenii și cercurile de interes: am găsit numai grupări ultra-naționaliste maghiare, site-uri care pledează pentru alipirea Ardealului către Ungaria. Omul are tot dreptul să aibă părerea lui. Însă NU ARE DREPTUL să îi reprezinte pe românii din Ungaria!!! Nici dacă unii dintre noi sunt atât de josnici, că le cer secuilor să-i reprezinte pe românii din această țară.

Trădarea celor de la AȚRU s-a dovedit din nou. S-au aliat cu oricine numai pentru a-și apăra propriile poziții și fotolii. Egoismul și pofta lor nemărginită de bani va duce la pierirea comunității românești din Ungaria. Seria de ilegalități pe care acești domni le-au comis este trecută cu vederea de toate oficialitățile maghiare. Ar fi timpul ca România să pună piciorul în prag și să tragă la răspundere politicienii din țara vecină și prietenă. Până când nu va fi prea târziu...

Eva Iova

Pe scurt...

TRECEREA LA MONEDA
EUROPEANĂ

România va adopta Euro ca monedă națională în 2015. Bulgaria și Ungaria vor trece la moneda europeană cu un an mai devreme, se arată într-un studiu realizat de Reuters. Singurul stat membru UE care va trece la moneda unică începând cu 2009 este Slovacia. Mai mulți analiști financiari spun că termenul de adoptare a monedei europene se va prelungi pentru unele state din estul Europei. Motivul este creșterea inflației și deficitele bugetare.

LINIE FERATĂ BUDAPESTA-
BUCUREȘTI-CONSTANȚA

Parteneriatul strategic dintre România și Franța începe să prindă contur. Premierii celor două țări s-au întâlnit la Paris, pentru a stabili domeniile prioritare de colaborare și termenele finale ale proiectelor. Acordul prevede și realizarea unei linii de cale ferată pe ruta Budapesta-București-Constanța, pentru a extinde rețeaua trenurilor de mare viteză (TGV) în Europa Centrală și de Est.

„LORD OF THE DANCE”
LA BUCUREȘTI

Celebru spectacol „Lord of the Dance”, în regia și coregrafia renumitului Michael Flatley, va fi prezentat pe 5 iunie, la Sala Palatului din București. Potrivit organizatorilor, chiar dacă Flatley nu mai performează, acesta ar putea veni la București pentru a fi prezent la reprezentația show-ului său. „Lord of the Dance” este unul dintre cele mai vizionate spectacole de dans și mai aclamate turnee din toate timpurile.

FESTIVALUL FILMULUI
EUROPEAN

În perioada 8-30 mai se va desfășura cea de-a 12-a ediție a Festivalului de Film European, găzduit anul acesta de București, Iași, Timișoara și Craiova. Festivalul va debuta cu o gală, la Sala Palatului din capitala României. La festival se vor prezenta filme din 25 de țări, printre care se numără, bineînțeles, și România și Ungaria. Festivalul este organizat de Institutul Cultural Român, cu sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene și al ambasadelor și centrelor culturale ale țărilor europene.

Ungaria are guvern minoritar

Ungaria are primul guvern minoritar din istoria modernă. Premierul Gyurcsány Ferenc a anunțat luni, 28 aprilie, componența noului guvern. Va fi un cabinet minoritar, după ce decizia liberalilor de a ieși din coaliția formată cu socialiștii a devenit definitivă la sfârșitul săptămânii trecute.

Hotărârea liberalilor – pentru prima dată în 1994, apoi în 2002 și reînnoită în 2006 – a creat în Ungaria o situație politică inedită: pentru prima dată în istoria modernă a țării se formează un guvern minoritar.

Este adevărat că socialiștii continuă să formeze cel mai mare grup parlamentar, cu 190 mandate dintr-un total de 386, dar nu vor putea să guverneze fără sprijinul liberalilor. Guvernul socialist are nevoie de sprijinul liberalilor ori de o abținere a acestora de la vot în cazul în care opoziția conservatoare, condusă de FIDESZ, în frunte

cu fostul prim ministru Orbán Viktor va depune o moțiune.

Pe de altă parte, luni, Gyurcsány nu numai că a anunțat numele noilor miniștri, dar a comunicat și niște modificări structurale importante. Astfel, Ministerul Economiei se transformă în cel al Dezvoltării

Naționale și al Economiei. Pentru administrarea transporturilor s-a creat un minister independent. De asemenea, s-a creat postul de ministru fără portofoliu pentru coordonarea problemelor legate de știință și cercetări.

E.I.

Întâlnire budapestană
despre presa românească

În seria întâlnirilor media, inițiate de Institutul Cultural Român din Budapesta, joi, 17 aprilie a avut loc prelegerea cu tema „Mass-media în România și învățământul jurnalistic”, susținută de prof. dr. Mihai Coman, decan al Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării de la Universitatea din București. Centrate pe Europa de Est încă înainte de 1989, studiile sale se situează în punctul de convergență dintre științele politice, sociologie, antropologie și psihologie.

Este cunoscut pentru cărți ca „Introducere în sistemul mass-media” (1999), „Mass-media în România post-comunistă” și „Mass-media, mit și ritual” (apărute în 2003), pentru coordonarea volumului „Manual de jurnalism” (vol. 1, 1997, vol. 2, 1999) și mai recent, pentru „Media and Journalism in Romania”, publicat în Germania împreună cu profesorul american Peter Gross.

Experiența mass-media de după 1990 în România a adus în lumină reflectoarelor jurnaliști care vin din diverse domenii, fapt ce a condus la crearea unui mediu profesional foarte eterogen. Ziariștii români sunt absolvenți de ASE, Politehnică, Matematică, Litere, Științe Politice sau Filozofie. Dintr-un sondaj efectuat de curând reiese că din cei 700 de jurnaliști întrebați, numai 123 erau profesioniști, restul erau specialiști în alte domenii de activitate sau aveau numai studii liceale.

În presa românească se pro-

movează încă o „ideologie romantică” de tipul: „scrieți băieți scrieți”, iar finalitatea unei astfel de mentalități este, în esență, ideea că nu trebuie să te formezi pentru a profesa în jurnalism. Și, de aici și principala boală în presa actuală: „scrisul după ureche”, fără o bază academică. „Avem un discurs al talentului, pe care nu-l întâlnești nicăieri în Uniunea Europeană când vine vorba de profesii, așadar asistăm la un deficit de specialiști, și nu de talente, în presa românească”, a precizat Mihai Coman. Lipsește un mecanism de valorizare a profesionismului, nu am intrat încă într-o logică profesională a specializării. În această breaslă funcționează la ora actuală 12 codexuri etice. Și după cum a intervenit doamna director Brîndușa Armanca, problema nu constă în aceea că nu există un singur codex etic, ci că nu este respectat, nu contează. În această ordine de idei a fost dat ca titlu de excepție cazul Asociației Jurnaliștilor Maghiari din România, unde funcționează un consiliu etic care judecă și sancționează în cazul în care se încalcă regulile codexului acceptat.

Un alt aspect îl constituie faptul că nu există solidaritate între jurnaliști, breasla nu e unită în jurul unei asociații.

O soluție pentru profesionalizarea profesiei de ziarist ar fi crearea unei asociații profesionale care să reprezinte un factor de echilibru între grupurile patronale, pu-

blic și mediul academic și ziașiști, a mai spus decanul Facultății de Jurnalism din București.

În ceea ce privește învățământul jurnalistic din România, Mihai Coman a spus că se poate vorbi și despre o inflație de școli. În 2007 erau 26 de școli de jurnalism și 22 specializate pe științele comunicării, unele care funcționează în sistemul universitar de stat, iar altele în cel privat (o parte din ele funcționând fără să fie încă acreditate). Mihai Coman este de părere că învățământul livrează mulți deținători de diplome lipsiți de profesionism. La Facultatea de Jurnalism din București, pe lângă cei 26 de profesori cu statut permanent, sunt și 40 de jurnaliști care predau cursuri practice despre tehnica de redactare, aducând prin aceasta un input relevant din profesie. Păreră lui Mihai Coman este că instituțiile din domeniul jurnalismului ar trebui trecute printr-o grilă de evaluare și ierarhizate în funcție de criteriul valoric.

Piața a crescut cantitativ foarte mult, fapt care a condus la o inflație mare de oameni fără existența unor baze clare de selecție. Actualmente sunt 20.000 de lucrători în presa românească, cu o vârstă medie de 30 de ani, iar salariile variază de la 200 euro, la 700-800 euro un salariu mediu, iar alții – puțini la număr – pot câștiga 2000 euro. Sunt puțini cei care fac bani din afacerea asta, jurnaliștii nu sunt plătiți foarte bine.

(Continuare în pag. a 10-a)

Comentariul săptămânii

Când fruntea se lasă în pământ

„Eu cred că suntem un popor vegetal./ De unde altfel liniștea/ În care așteptăm desfrunzirea?” – sună afirmația și întrebarea îngrijorătoare ale *Anei Blandiana* în poezia „Eu cred”. „Desfrunzirea” sau, uneori, „înfrunzirea” nu pot veni, când este vorba de perpetuarea identității naționale, decât de sus în jos, de la intelectualii care își asumă responsabilitatea de a sta în fruntea unei comunități minoritare care își trăiește viața națională în mod firesc, spontan, fiind supusă valorilor politice determinate de interesele națiunii dominante și, de aceea, având nevoie de luptători și ocrotitori.

Prin o oarecare „înfrunzire”, înviore a trecut etnia noastră măcinată de regimul politic interbelic în scurta perioadă dominată de efervescența politică a trecerii de la societatea socialistă la cea capitalistă din anii 1987–1994, în care o mână de intelectuali au reușit să-și adune turma sub cupola Uniunii Românilor din Ungaria, care a funcționat sub acest nume între 1990–1995, revenind apoi la vechia denumire de Uniune Culturală și la destinele ei originale preponderent culturale, recunoscând prin acest gest realitatea impusă de mutațiile care s-au petrecut prin introducerea legii minoritare din 1993. Luptătorii anilor 1987–1995 au fost înlăturați prin complotul primitiv al unor figuri medicale care în regimul trecut au înșușit la perfecție lecția trădării intereselor comunitare și a trăirii din propria etnie. Un element nou și promițător al acestor ani a fost colaborarea dintre Uniune și con-

fesiuni, chintesența unei eventuale unități în cazul atât de specific ca acela al românilor din țara noastră. Încep apoi, în anii 1994–1995, conflictele destructive care durează și în momentul de față, mai ales în presa celor două tabere și în cadrul ședințelor ATRU, luând dimensiuni insuportabile și inadmisibile. Suntem în momentul dezavuării, al „desfrunzirii” totale, al destrămării, al lăsării frunții în pământ, cum spune Geo Bogza într-o tabletă. Și fruntea omului cinstit se lasă în pământ de rușinea altora. O singură dată de la alegerile din 2006, în toiul hărțuirilor pentru școală, am fost martorii unui moment când ni se ridicase fruntea pentru câteva zile. În acele zile, săptămâni zbuciumate și confuze, Școala „Bălcescu” din Iula, elevii, părinții lor, cadrele didactice, conducerea școlii, împreună cu Uniunea Culturală, au oferit două lecții- model: o lecție de cuviință și demnitate și una de democrație. Pentru prima dată am reușit să mobilizăm un număr mai considerabil pentru apărarea unei cauze importante, cu succes. Care este mesajul succesului, pe de o parte, și al eșecului (temporar), pe de altă parte? „Stăpânul” ar trebui să înțeleagă că într-o lume modernă nu se poate face fericit poporul fără asentimentul său, fără o comunicare și conlucrare corecte, fără consens. Și, înainte de toate, fără a câștiga încrederea altora pe care vrem să-i reprezentăm, fără competență profesională. Prin urmare, se înșeală cei care cred că la începutul mileniului al III-lea lumea se va scufunda în

epoca feudalismului obscur, la manierele domnitorului autoritar Al. Lăpuș- neanu, care spunea opoziților săi îndârjiți: „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau!”

Nu au trecut, încă, prea multe zile până ce reflexele autoritare ale stăpânului de la Curtea lui Traian ne-au obligat să ne lăsăm din nou fruntea în pământ. „Gunoii” strecurat în rândurile oamenilor cinstiți îl făcu „gunoi” pe cel care îndrăzni să întrebe: și totuși, ce va fi cu școala? Cum să ai încredere într-o figură ca asta? Devenise iarăși, cine știe a câta oară evident faptul că Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria nu știe să comunice în mod civilizat cu cei pe care ar trebui să-i reprezinte.

Leșirea din impas nu e posibilă cât timp membrii Autogovernării nu vor fi dispuși să-și aleagă o nouă conducere în locul celei care s-a compromis de atâtea ori și, vrând, nevrând, a compromis o comunitate întreagă. ATRU poate vegeta încă mult timp, dar, având în fruntea ei oameni în care majoritatea nu are încredere și care nu are suportul moral și competența profesională pentru a deveni o forță coordonatoare, notabilă a sarcinilor care-i revin, treabă nu va face.

Soluția definitivă trebuie căutată însă în altă parte. Opoziților se recomandă dictonul latin: „Dacă vrei pace, pregătește pacea”. Cei care vor o schimbare reală, trebuie să-și refacă unitatea la care ne-am referit mai sus și de care au dat dovadă în timpul „crizei școlare”. Altfel: vanitas vanitatum.
Gh. Petrușan

Pe scurt...

OTLACA-PUSTĂ

Conducerea primăriei dorește să închirieze casa parohială a bisericii ortodoxe din localitate, pentru o perioadă mai lungă de timp, deoarece de mai mulți ani nu este folosită de nimeni. Odată cu închirierea acesteia, primăria dorește și să renoveze total locuința.

BUDAPESTA

Săptămâna trecută a avut loc, la Budapesta, un schimb de experiență între tinerii cărașeni și cei maghiari. Un grup de 24 de tineri voluntari de la Centrul de Tineret „Mansarda” din Reșița au participat la un schimb de experiențe cu tinerii de la Centrul European de Tineret din Budapesta al Consiliului Europei din capitala Ungariei.

CHITIGHAZ

Școala românească din localitate organizează o tabără de tineret la Lacul Velence, între 19–23 mai. La tabără s-au înscris 22 de elevi din clasele 7–8.

MICHERECHI

În ziua de 30 mai, copiii grupei mari de la grădinița din localitate își vor lua rămas bun de la colegii și educatoarele lor. Serbarea de bun rămas va avea loc în curtea grădiniței de la ora 17.00.

JULA

O firmă din Iula, care se ocupă de programe culturale, organizează pe 22 mai, o călătorie cu autocarul la Arad, la spectacolul Filarmicii de Stat din orașul de pe Mureș. Prețul de participare, care conține toate cheltuielile, inclusiv biletul de intrare la concert este de 3.500 de forinți. Cei interesați pot obține informații suplimentare la numărul de telefon 06-66/463-544.

SEGHEdin

La Seghedin se deschide al doilea cinematograful 3D din Ungaria, după singurul de până acum care funcționează la Budapesta. Tehnica de ultimă oră va fi implementată în sala Zsigmond Vilmos a cinematografului central din Seghedin. Pentru că trebuie să facă schimbări în sala de spectacole, premiera primului film tridimensional va fi probabil în luna septembrie.

1% 1% 1% 1%

Oferiți 1% pentru scopuri românești!

- Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04
- Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04
- Fundația „Homo Ludens” din Iula
18371062-1-04
- Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Iula
18382378-1-04
- Fundația „Pentru Musica” din Iula
18376146-1-04
- Asociația Culturală a Românilor din Seghedin
19082088-1-06

1% 1% 1% 1%

Burse pentru studenți români

Comisia Maghiară de Burse (MÖB) și în anul acesta asigură burse pentru tineri studenți de naționalitate română, la facultățile și universitățile din România. Perioada de acordare a bursei este de cinci ani, începând din anul universitar 2008/2009. Valoarea unei burse este de 200 USD pe lună. Înscrierile se pot face până pe data de **10 mai 2008**, la adresa Comisiei Maghiare de Burse, 1519 Budapesta, C.P. 385. Informații suplimentare legate de acordarea burselor se pot afla la adresa www.scholarship.hu.
A.C.

www.romanul.hu

Pagina web a Uniunii Culturale
a Românilor din Ungaria

Mădulare în Trupul Domnului

„Voi sunteți trupul lui Cristos și fiecare în parte, mădularele Lui” (1 Corintheni 12:27). Acesta este unul din cele mai faimoase tablouri care ar putea descrie unitatea mădularelor Bisericii lui Cristos. Oamenii din toate timpurile au fost fascinați de felul în care diferite părți ale trupului cooperează împreună. Biserica este trupul, iar Cristos este Capul. Un trup este sănătos și eficient numai când toate mădularele funcționează perfect. În trup mădularele nu sunt geloase și nici nu doresc să facă alte funcții pentru care nu sunt destinate.

Noi trebuie să realizăm că avem nevoie unii de alții. Vers. 27 spune că „în parte”, deci fiecare are contribuția lui la bunul mers al lucrării lui Dumnezeu. În trup nu este un mădular mai important decât altul, și toate simpatizează unul cu celălalt. Vreau să ilustrez aceasta cu o experiență personală avută cu

ocazia operației mele de rinichi.

Am mers la doctorul de familie și am cerut să repet niște analize de sânge, care înainte de operație mi-au indicat că nivelul de colesterol în sânge este peste limita normală. Spre surpriza mea, chiar dacă am făcut efortul să-mi controlez dieta, colesterolul a fost chiar mai mare decât ultima dată, și s-a mai adăugat și ficatul puțin mărit. Explicația pe care am primit-o a fost aceasta. Atunci când am fost operat, unul din rinichi a fost scos din funcție și toată sarcina a căzut pe cel sănătos. În

același timp, și inima și ficatul și-au mărit contribuția și orice medicament a fost folosit pentru rinichi, nu a ajutat și la ficat.

În același fel în Trupul lui Cristos, dacă un mădular este bolnav și inactiv sau scos din funcție pentru o vreme, celelalte mădulare sănătoase trebuie să-și mărească contribuția la buna funcționare a Trupului. Dar dacă sunt mădulare care deliberat se separă de trup, acelea sunt ca și un organ mort, care trebuie înlocuit. Nimeni nu este indispensabil în biserică, dar fiecare își are un rol bine definit în ea. În trup poți îndeplini una din două funcții: să funcționezi la capacitatea pentru care ai fost destinat sau să cauzezi probleme și dureri care afectează tot trupul.

Să ne întrebăm serios: „Sunt cu adevărat un membru sănătos în Trupul lui Cristos sau sunt unul bolnav care fac ca și alții să sufere din pricina mea?”

Mii de musulmani au atacat credincioși din nordul Nigeriei

Creștinii din statul Kano, Nigeria sunt încă șocați după atacul unei mulțimi de musulmani ce a avut loc sâmbăta trecută. Magazine și automobile au fost incendiate sub acuzația falsă că creștinii au adus blasfemii profetului Mahomed. Mii de creștini au rămas blocați în biserici până ce poliția i-a împrăștiat pe protestatari. *Todd Nettleton* din partea organizației Vocea Martirilor comentează. „Au existat tensiuni în Kano între creștini și musulmani. Zvonul că Mahomed a fost blasfemiât de către creștini a fost de ajuns pentru a îndemna oamenii la acte de violență.” Unele tensiuni au fost alimentate și de posibilitatea implementării legii Sharia în regiune. *Nettleton* mai afirmă că „este periculos să fii creștin în Nigeria în aceste zile, mai ales dacă ești implicat în vestirea Evangheliei. Mii de credincioși cer sprijinul poliției și armatei deoarece sunt siguri că atacul asupra lor este departe de a fi luat sfârșit.”

Ușa deschisă pentru Evanghelie în Iran

Responsabilul securității din Iran afirmă că „planul public de siguranță” va continua. În cadrul său au fost arestate mii de femei și tineri care au încălcat legea Sharia. *David Harder* din partea SAT-7 afirmă că „oamenii din Iran sunt dezamăgiți de multe lucruri cum ar fi economia, guvernul și sistemul religios.” Această decizie s-ar putea să aibă un efect contrar asupra tinerilor. *David Harder* afirmă că echipa lor a observat că „tinerii par atrași fie de secularism sau un fel de atitudine negativă asupra vieții. Însă cei însetați urmăresc SAT-7 PARS. Primim multe încurajări din partea celor care se întorc la Domnul prin intermediul programelor noastre.” SAT-7 PARS este un canal TV creștin care emite prin satelit în limba farsi. „Echipa intenționează să adauge în viitor și anumite spectacole live. De asemenea, oamenii din Iran au început să ia legătura cu gazdele diferitelor emisiuni.”

Lucrarea misionară suferă datorită crizei globale a petrolului

Criza combustibilului creează o problemă de acces. Cum poți să vestești Evanghelia în zone îndepărtate dacă nu poți ajunge acolo din lipsa de fonduri? *Bruce Smith*, președintele Wycliffe Associates afirmă că lipsa combustibilului necesar pentru aeronavele Cessna de care dispun îi țin blocați pe misionari și pe ceilalți lucrători creștini. *Smith* afirmă că acesta este motivul pentru care au început să achiziționeze noile avioane Kodiak. „Inovația acestor aeronave este că funcționează cu combustibil pentru motoare cu reacție și dispun de un grup propulsor unic. Acest tip de combustibil se găsește oriunde sunt avioane de pasageri.” *Smith* comentează impactul crizei petrolului asupra lucrării misionare. „Știu că în multe puncte de misiune aprovizionarea cu combustibil a fost întreruptă. În Indonezia mulți operatori de avioane au fost nevoiți să își țină aeronavele la sol. Diverse organizații au început să folosească barcă sau chiar mersul pe jos pentru a continua lucrarea de evanghelizare.

(www.mnnonline.org)

Lección zilnice pentru orice creștin

Ce este un martor și de ce trebuie să fii și tu unul?

„Duceți-vă în toată lumea, și propovăduiți Evanghelia la orice făptură” (Marcu 16:15).

Ai văzut vreodată un martor la tribunal? Martorul spune judecătorului sau juraților adevărul pe care-l cunoaște. Un martor creștin spune adevărul pe care-l cunoaște despre Domnul Isus. Dacă te-ai încrezut în Domnul Isus ca Mântuitor, poți să fii un martor. Poți să le spui altora cum să se încreadă și ei în Mântuitorul. Elena i-a spus prietenului ei Traian, că Dumnezeu îl iubește. I-a spus că Dumnezeu Și-a trimis Fiul, pe Domnul Isus, să moară pe cruce pentru păcatele lui și că El a înviat din morți. Traian a luat o decizie importantă în ziua aceea. S-a încrezut în Domnul Isus ca să-i ierte păcatele și să fie Mântuitorul lui. Elena este un martor. Ea cunoaște adevărul din Biblie. Domnul Isus a spus: „Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin

Mine” (Ioan 14:6). Elena vrea ca și alți oameni să cunoască adevărul despre Domnul Isus. Și tu poți să fii un martor. Mai întâi, trebuie să fii sigur că te-ai încrezut în Domnul Isus, Cel care poate să ierte păcatele tale. Apoi, poți să spui și altora cine este Domnul Isus și cum a murit El pe cruce pentru păcatele lor. Încurajează-i să se încreadă în Domnul Isus ca Mântuitor al lor. Să presupunem că mama ta sau tatăl tău ar trebui să plece departe, într-o călătorie lungă. Ți-ai aminti că ce-au spus ultima dată? Dacă ți-ar da niște instrucțiuni speciale, i-ai asculta? Chiar înainte să plece de pe pământ și să Se întoarcă la cer, Domnul Isus, Fiul lui Dumnezeu, a rostit ultimele cuvinte către ucenicii Lui. Cuvintele Lui erau o poruncă. El a spus: „Duceți-vă în toată lumea, și propovăduiți [spuneți] Evanghelia [Vestea Bună că Domnul Isus a murit și a înviat] la orice făptură” (Marcu

16:15). Domnul Isus le-a spus să meargă și să spună altora despre El. Crezi că ei au făcut lucrul acesta? Da! Au ascultat de Domnul Isus, fiindcă El le poruncise, dar și pentru că îl iubeau. Dacă Domnul Isus este Mântuitorul tău, porunca Lui este și pentru tine. Când mergi și spui altora despre Isus, ești un martor. Domnul Isus vrea să mergi și să mărturisești la cât mai mulți oameni ce a făcut El pentru tine. De ce trebuie să fii martor? Unul din motive este că Dumnezeu a poruncit lucrul acesta. Alt motiv este că îl iubești pe Domnul Isus și vrei să ascuți de El. Domnul Isus vrea să mergi și să mărturisești. Vei asculta de porunca Lui? Vei fi un martor pentru El, pentru că îl iubești?

Poți să te rogi: Doamne, Te iubesc. Vreau să Te ascult în fiecare zi. Ajută-mă să ascult porunca Ta de a merge și a spune altora despre Tine. În Numele Domnului Isus. Amin.

Izvorul Tămăduirii (2 mai)

Vineri, în Săptămâna Luminată, Ortodoxia sărbătorește Izvorul Tămăduirii, un mare praznic ce datează din a doua jumătate a primului mileniu creștin. Se face referire la o vindecare minunată a unui orb ce și-a recăpătat vederea după ce și-a udat fața cu apa unui izvor situat într-o pădure din apropierea Constantinopolului.

Biserica zidită din ordin împărătesc pe locul unde era situat acel izvor a primit hramul „Izvorul Tămăduirii”.

La sărbătoarea aceasta mergem cu gândul și cu inima mai ales spre Maica Domnului, cea care s-a dovedit izvor al dumnezeirii, prin nașterea Mântuitorului.

În toate bisericile și mănăstirile ortodoxe, după Sfânta Liturghie, se săvârșește slujba de sfințire a apei (aghiasma mică), după o rânduială adecvată Săptămânii Luminate.

E.I.

Din nou se slujește în biserica din Bichișciaba

În Joia Mare, 24 aprilie, PS Siluan, episcopul Julei, pr. paroh Teodor Marc și un sobor de preoți, au sfințit biserica ortodoxă nou renovată din Bichișciaba, care a fost incendiată și profanată în vara anului trecut. După nici 10 luni de la evenimentele tragice, din strădanile enorme ale credincioșilor locali și cu spri-

jinul celor două țări, România și Ungaria, biserica românească a fost curățată de urmele incendiului.

Pentru ca bunii credincioși din Ciaba să poată sărbători Paștile în biserica lor, PS Siluan a făcut sfințirea bisericii în Joia Mare, înainte de Denia celor 12 Evanghelii.

E.I.

Cuminecarea copiilor la Micherechi

Sfânta Cuminecătură este Sfânta Taină prin care, sub chipul pâinii și al vinului sfințite, credinciosul se împărtășește cu însuși trupul și sângele Mântuitorului Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci.

La Micherechi este deja o tradiție ca în toate posturile mari de peste an, când credincioșii se spovedesc și se cuminecă, să fie împărtășiți de regulă toți copiii familiilor ortodoxe din Micherechi. Astfel, de mai mulți ani, prin conlu-

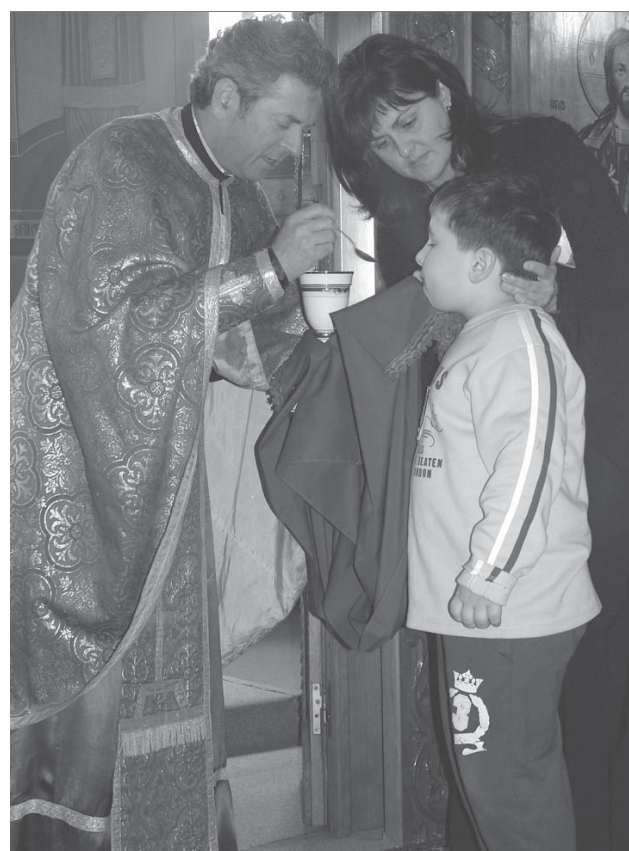
niță și de la școală, și câțiva credincioși. Suntem mândri că aici la noi în biserică sunt la sărbători atâția copii, după cum ați văzut și azi, biserica a fost neîncăpătoare și aceștia au fost doar copiii noștri, cei din Micherechi. Anul acesta am cumpărat 160 de pituțe, care se dau copiilor după cuminecare, și nu au fost de-ajuns. În fiecare an trebuie să cumpărăm tot mai multe și eu cred că asta e bine. Copiii vin la biserică la praznicele mari, împreună cu învățătoarele și

educatoarele lor, părintele le dă sfaturi bune, face cu ei și religie, și astfel ei știu cum să se roage și știu pentru ce trebuie să vină la biserică. Când vin la biserică, zic în cor Tatăl nostru și Crezul, știu că înainte de a lua cuminecătura, pâinea și vinul nu au voie să mănânce și ascultă cu răbdare slujba până la capăt. Ei sunt urmașii noștri, așa că noi, cei mai în vârstă, putem fi liniștiți că biserica noastră va fi plină de credincioși încă mulți, mulți ani.”

A.B.

crarea bisericii cu părinții precum și cu școala și grădinița din localitate, toți copiii ortodocși sunt duși la biserică într-un mod organizat, unde sunt spovediți și cuminecați de preotul paroh Ioan Bun. După cum ne-a informat părintele Ioan Bun, înainte de praznicele mari de peste an, copiii sunt prezenți într-un număr deosebit de mare la împărtășanie, fapt care s-a dovedit și în Postul Mare al Paștilor, când un număr de peste o sută de copii s-au împărtășit la Sfânta Liturghie din Joia Mare. Gheorghe Iova, episcopul bisericii, ne-a spus încântat: „Sunt aproape 20 de ani de când sunt episcop la biserica ortodoxă din Micherechi și mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a ajutat să fac lucrurile să fie așa cum trebuie, mai ales pentru praznice. Azi s-au împărtășit copiii de la grădi-

Zi culturală la Bedeu

Școala generală din Bedeu a organizat pe 18 aprilie o zi culturală, unde elevii s-au pregătit cu un variat program cultural. Prima dată au urcat pe scenă copiii de la grădiniță, fiind urmați de elevii școlii generale. Programul bogat cu jocuri dramatice („Căsuța din oală”, „Povestea pescarului”) cântece și dansuri românești, poezii („Co-

linde” de Mihai Eminescu) și povești („De ce n-are ursul coadă?”) etc., au încântat publicul. Peste patruzeci de sponsori au sprijinit instituția noastră cu cadouri pentru tombolă, cărora și pe această cale le mulțumim pentru ajutor. Din banii adunați la tombolă dorim să mergem cu copiii într-o excursie.

Maria Jurca

Liceeni români la un concurs internațional de istorie

Pe 15 aprilie, la Budapesta a fost organizat concursul internațional de istorie, la care au luat parte și două echipe de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. Organizată de Căminul de elevi „Kós Károly” din capitală pentru maghiarii de peste hotare și pentru liceele de naționalitate din țara noastră, la această competiție și-au dat concursul 33 de echipe. Dintre acestea, prima grupă a liceenilor români, formată

din elevii Patricia Petrușan (cl. XI), Matilda Tyukodi (cl. XI), Daniel Pilan (cl. X/b) și Akos Sabău (cl. X/b) s-a clasat pe locul șapte și au fost pregătiți de profesora de istorie Andreea Cefan Santău. A doua grupă alcătuită din Estera Martin (cl. 10/a), Emese Boda, Ana Marcus și Zoltan Jorda s-au calificat pe locul al 13-lea. Profesorul pregătitor al acestei grupe de liceeni a fost Robert Selejan.

A.C.

Succes la concursul de engleză

La concursul național de limba engleză intitulat „Elementary”, Rocco Rocsin, elev în clasa a șaptea a Școlii generale românești din Jula s-a clasat pe locul al doilea. Pentru succesul

la acest concurs i s-a oferit posibilitatea de examen la limba engleză în mod gratuit. Elevul școlii românești a fost pregătit de profesoara de engleză Beata Barna Hoțopan.

A.C.

Timpurile moderne

Triumful științei

Veacul al XVIII-lea a fost numit „Secolul Luminilor”. Oamenii erau interesați de știință și doreau să afle cât mai multe despre lumea înconjurătoare.

Luminile

În secolul al XVIII-lea, știința s-a desprins de vechile tradiții; savanții au început să studieze lumea exterioară fără idei preconcepute. Noile instrumente inventate au permis efectuarea unor experiențe și măsurători pe care nimeni nu le mai putea contesta. Marele fizician englez Newton a explicat mișcarea planetelor. Botaniștii au colecționat și au clasat plantele. Exploratorii au descoperit regiuni până atunci necunoscute, ca Australia. Fizicienii și chimiștii au reușit să explice principalele fenomene naturale și electricitatea. Oamenii credeau atunci că progresul va aduce fericirea tuturor.

Buffon descrie în cartea Istoria naturală, toate speciile de plante și animale și toate mineralele cunoscute.

Frații Montgolfier inven-

tează balonul cu aer cald și se ridică în văzduh.

Americanul Benjamin Franklin descoperă natura electrică a fulgerului și inventează paratrăsnetul.

Conform legendei, văzând cum cade un măr din copac, Isaac Newton și-a dat seama că Pământul atrage toate obiectele și a reușit să înțeleagă mișcarea plantelor.

Filozofilor le plăcea să se reunească pentru a face schimb de idei. Ei se întruneau în saloanele și cafelele înființate în acea epocă. Uneori însă, ei erau nevoiți să se întâlnească în secret, de frica poliției.

Filozofii

Progresele științei i-au determinat pe filozofi să combată abuzurile religiei și să conteste ceea ce nimeni până atunci nu avusese curajul să critice deschis: autoritatea absolută a regelui. Aceste idei noi au apărut îndeosebi în Franța și s-au răspândit în întreaga Europă. Filozofii cereau să fie respectate drepturile și libertățile fiecărui individ, mai cu seamă libertatea de exprimare. Ei considerau

că puterea nu trebuie să aparțină unui singur individ, ci să fie deținută în comun de mai multe persoane.

Cum au reacționat regii și reginele la noile idei?

Unii regi erau interesați de progresele științei și de noile idei. Câțiva i-au invitat chiar pe filozofi la Curtea lor, ca împărăteasa Rusiei sau regele Prusiei. Dar atunci când ideile filozofilor au devenit prea deranjante, regii nu au mai fost de acord cu ele.

Filozofii erau nevoiți să se ascundă?

Unii au fost obligați să-și publice cărțile pe ascuns. De fapt, le-au tipărit în Olanda, unde acestea nu erau interzise. Operele lor au ajuns apoi clandestin în celelalte țări și oamenii le citeau pe furiș.

Cum au reacționat citorii?

Mulți au fost de părere că ideile filozofilor erau bune. În Franța, oamenii au început să critice puterea absolută a regelui și privilegiile Bisericii și ale nobilimii.

„Săptămâna limbii materne” la Micherechi

În perioada 19–25 aprilie, școala generală din Micherechi a organizat „Săptămâna limbii materne”, unde elevii au putut să-și încerce cunoștințele la diferite concursuri și să participe la jocuri distractive. Școala generală dedică în fiecare an o săptămână limbii materne, pentru a accentua importanța tradițiilor românești, iar copiii, prin jocuri și întreceri distractive, și-au putut însuși noi cunoștințe legate de limba și cultura românească. În cadrul acestei săptămâni, sâmbătă, 19 aprilie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din localitate s-a desfășurat concursul de povestire în amintirea povestitorului Vasile Gurzău. În ziua de luni, elevii au luat parte la concursuri de citire expresivă și de ortografie, organizate la Biblioteca școlii generale. A treia zi a săptămânii a fost dedicată „micilor profesori”, când elevii claselor 5–8 au intrat

lui, școlarii au urmărit programul cultural susținut de elevii școlii generale din Avram Iancu, România. În ultima zi a săptămânii, vineri dimineața, directorul școlii Zoltán Ruja a apreciat munca elevilor și a înmănat premiile binemeritate. Cei mai bine pregătiți elevi la concursuri au primit din partea redacției „Foaia românească” cadouri compuse din rechizite școlare. Tot în ziua aceea, copiii au decorat clasele cu unelte adunate de la bunici, străbunici. În aula școlii a fost aranjată o expoziție de fotografii intitulată „Satul meu prin ochii mei”, unde au fost expuse cele mai reușite poze realizate de școlari.

La concursul de citire expresivă din clasele 3–4 pe locul I s-a clasat *Carina Luhas* (cl. 4/a), pe locul II *Naomi Puha* (cl. 3), iar pe locul III *Adriana Nyári* (cl. 4/b).

Din clasele 5–6 pe locul I a ajuns *Jenifer*

na Somogyi (cl. 6/a), pe locul II *Jenifer Juhász* (cl. 6/a) iar pe locul III *Szabolcs Ruja* și *Carmen Solcan*.

Tot la acest concurs de ortografie din clasele 7–8 pe locul I s-a clasat *Noemi Fodor*, pe locul II

a și a 6/b. Premiul lor a fost un tort. După înmânarea premiilor, elevii școlii s-au

bucurat de diferite întreceri sportive, organizate în curtea școlii. A.C.

Te iubesc, mamă...

Odată cu sosirea primăverii, Ziua Mamei a fost sărbătorită cu multă bucurie de copiii Grădiniței românești din Micherechi. Îmbrăcați în haine de sărbătoare, copiii au susținut un program artistic, oferindu-le mamelor și bunicelelor în dar multe clipe de bucurie prin cântec și versuri. Unul mai curajos, cu voce puternică, altul cu lacrimi în ochi de emoție sau șoptind au spus poeziile dedicate mamei. Pregătiți de educa-

toarele *Maria Netea Perdi* și *Ana Pușcaș Martin*, elevii grupei mari au recitat poezii și au interpretat cântece închinare finței care le-a dat viață. Programul lor a cuprins și o mică scenetă, intitulată „Șezătoarea”. La finalul serbării au primit binemeritatele aplauze de la mamele lor și, ca de obicei, fiecare, pentru a-și arăta dragostea față de mama lor, le-au oferit acestora câte o floare frumoasă. A.C.

la orele de studii în calitate de profesori. În următoarea zi, elevii au avut posibilitatea în cadrul programului „Prezentarea localităților românești din județul Bichiș” să demonstreze cunoștințele adunate pe parcurs, despre localitățile unde trăiesc români. Fiind săptămâna Sfințelor Paști, joi, 24 aprilie, la Casa de Cultură, elevii au vopsit ouă de Paști. Înaintea vopsitu-

Juhász (cl. 6/a), pe locul II *David Gurzău* (cl. 5/b) iar pe locul III s-au clasat *Otilia Petrușan* (cl. 5/a), *Carmen Solcan* (cl. 5/a) și *Rebeca Gherasim* (cl. 6/a).

Iar din clasele 7–8 pe locul I a ajuns *Aneta Solcan*, pe locul II a ajuns *Noemi Fodor*, pe locul III s-a clasat *Abel Puha*.

La concursul de ortografie din clasele 5–6 pe locul I a ajuns *Adria-*

Aneta Solcan iar pe locul III s-a clasat *Nicoleta Țicudean*.

Cea mai reușită fotografie despre satul Micherechi a realizat-o *Marc Gherasim* și *Emeric Haraszti*. La concursul de decorare a claselor, juriul, compus din profesoarele școlii generale din Avram Iancu, a apreciat ca fiind cele mai frumos împodobite săli ale clasei a 6/

Întâlnire budapestană despre presa românească

Calitatea presei scrise este determinată și de ambiguitatea statutului unor patroni care și-au investit banii în cumpărarea unor ziare și care așteaptă să-și mărească veniturile fără a fi preocupați de calitatea scrisului. În acest caz e ușor de a ne explica lipsa libertății presei și mecanismele ei de manipulare. Lucru care e valabil pentru toate țările est-europene.

În România, în presă s-a dezvoltat un capital autohton, capitalul străin nu a pătruns pe piață, din cauza nesiguranței anilor 90 (și într-o anumită măsură și sub imboldul lozincii anilor 90: nu ne vindem țara).

În 1990, ziarul „România liberă” a avut un profit de 900000 de euro. Cititorii care erau sătui de presa centralizată și deformată de interesele unui singur

partid, ca urmare a schimbărilor survenite în societate, au devenit foarte avizi de informația adevărată, aceea venită din stradă. S-au înregistrat profituri foarte mari în acest domeniu, iar deținătorii acestora au început să investească în alte domenii. Mai târziu, au pătruns pe piață cei care au investit în presă. Astăzi scade constant numărul cititorilor și se constată o migrație spre audio-vizual, o pierdere a credibilității presei scrise și, nu în ultimul rând, migrația de la suportul de hârtie la internet.

În ceea ce privește piața TV, din 1998 cotele de piață scad și s-a ajuns la o situație aberantă: în timp ce scade numărul telespectatorilor, crește venitul din reclamă. Studiourile de producție nu au încredere în

media scrisă, de aceea preferă să-și distribuie reclamele prin intermediul ecranului. La ora actuală există în România 150 de televiziuni active, piața fiind prea mică pentru un număr așa mare. Doamna director Brîndușa Armanca a precizat că mare parte din aceste televiziuni sunt alimentate din alte surse pentru a lua parte la alte „lupte” sau campanii electorale: în România partidele negociază cu televiziunea la aceeași masă.

Tot dumneaei a conchis parafrazându-l pe Mircea Eliade, care spunea că nu există în lume încă un popor care să pună mai multă energie în politică (cu completarea că Mircea Eliade nu cunoștea gustul pentru politică al maghiarilor).

Gabriela Enea Elekes

Olimpiada elevilor de școală generală la limba română

Cu câteva săptămâni în urmă, pe 26 martie, a avut loc concursul pe țară la limba și literatura română a elevilor de liceu (OKTV). De asemenea, tot cu scurt timp în urmă a avut loc în școlile generale românești din

ticipat vineri, 25 aprilie, la proba orală a olimpiadei (OÁTV). Olimpiada a avut loc la sediul ATRU din Julia, unde și-au încercat cunoștințele de limba și literatura română și cultură și civilizație românească elevii

Oros Fábrián, director la Biroul pentru Naționalități din cadrul Oficiului pentru Învățământ, Cercetare și Dezvoltare Național și Gheorghe Marc, profesor în pensie.

La ediția 2008 a olimpiadei au fost premiați următorii elevi:

Limba și literatura română:

Locul I: *Aneta Solcan* (Micherechi)

Locul II: *Nicoleta Țicudean* (Micherechi) și *Ana-maria Bányai* (Julia)

Locul III: *Laura Stan* (Bătania)

Mențiune: *Răzvan Ciprian Sarca* (Julia)

Cultură și civilizație românească:

Locul I: –

Locul II: *Abel Puha* (Micherechi) și *Nicoleta Țicudean* (Micherechi)

Locul III: *Aneta Solcan* (Micherechi)

A. Butar

Ungaria proba în scris a olimpiadei la limba română.

Acei elevi care au reușit să obțină la proba în scris punctajul necesar au par-

de la școlile generale din Bătania, Julia și Micherechi. Juriul a fost alcătuit din profesoara *Maria Gurzău Czeglédi*, directoarea Liceului „N. Bălcescu”, *Viorica*

APEL

Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

O ședință de acum 30 de ani...

(Fotografie din arhiva UCRU)

O VOCE ROMÂNEASCĂ

www.radio.hu

Noi impresii despre Secession-ul din Ungaria și România

După succesele de la Viena, Budapesta și Dobrișan, expoziția de fotografie „Impresii despre Secession în Ungaria și România” a lui *Peter Schubert* a fost vernisată vineri, 18 aprilie, la sediul Filialei Seghedin, a Institutului Cultural Român de la Budapesta. Expoziția este una dintre manifestările rezultate din protocolul de colaborare dintre ICR Budapesta și ICR Viena.

Despre inițiativa acestei expoziții itinerante și succesul în fața publicului a vorbit *Brîndușa Armanca*, directorul ICR Budapesta.

– La început noi nu ne-am gândit ca această expoziție foto să fie itine-

lelism Ungaria-România pe domeniul acesta. Și s-a născut expoziția pe care acum am adus-o la Seghedin. Am deschis-o la Budapesta, unde a avut succes, foarte mulți ne-au pus întrebări interesante ceea ce înseamnă că i-a incitat. După vernisaj am consultat cu domnul Peter să o arătăm și în alte locuri și ne-am oprit la Universitatea din Dobrișan, unde am prins o ocazie interesantă la o conferință care se potrivea, era o conferință despre multi-culturalitate și globalizare. De asemenea, a avut succes și am decis să o aducem și aici la Seghe-

rii institutului cei mai mulți sunt români sau maghiari?

– Pentru moment suntem căutați mai mult de români, ceea ce este firesc și este și o bucurie pentru noi, un fapt mareș. Sediul este considerat și un loc de întâlnire, iar locurile de întâlnire sunt întotdeauna locuri bune și plăcute tuturor celor care se întâlnesc. Filiala din Seghedin este un lucru nou, încă nu ne-am încheiat strategiile de cucerire a locului și a publicului maghiar, fapt care nu va exclude nici o clipă faptul că este locul principal de întâlnire al românilor de aici. Ne dezvoltăm,

Autorul dr. Peter Schubert, fotograf vienez, a publicat mai multe cărți pe această temă. În jurul anilor 1890, în Europa a apărut un nou stil de artă, cu o durată mai scurtă decât secularul gotic, doar de vreo 25 de ani, până când războiul mondial și sărăcia de după război i-a pus capăt. Stilul Jugend sau Secession are denumiri diferite în diverse limbi. S-a răspândit în Europa cu decorațiunile florale și un-

duirile de piatră, fier forjat, mozaic etc. Secession-ul german se regăsește în Ardeal, pe când cel francez în zona sudică și în capitala României. Expoziția face posibilă comparația între stilul Jugend din Ungaria și din România. Fotografiiile lui Peter Schubert atrag atenția asupra acestor ornamente de arhitectură pe lângă care trecem probabil zilnic fără să le observăm, în ciuda valorii și frumuseții lor.

rantă. Domnul Peter Schubert, venit din Viena, specializat pe acest domeniu, el fiind istoric nu arhitect, a făcut o pasiune pentru asta. A expus prima dată la Viena, făcând un paralelism între Secession-ul vienez și cel din România, în Transilvania cu precădere. A fost foarte bine primit acolo și, pentru că noi avem un protocol de colaborare cu ICR Viena, am încercat să vedem cum este dacă facem un para-

din, în acest oraș cu un patrimoniu splendid, și astfel iată-ne aici cu o expoziție care se plimbă, una itinerantă, care naște peste tot întrebări. Asta vrem de fapt cu aceste expoziții, nu să moară în săli goale! Expoziția va rămâne pe simezele Filialei Seghedin până pe 30 iulie.

– *Au trecut câteva luni de când Filiala Seghedin a Institutului Cultural Român Budapesta și-a deschis porțile pentru publicul din acest oraș. Dintre vizitato-*

tăm, dar nu am făcut toate lucrurile care trebuiau făcute, mai avem încă de cucerit și presa locală, care începe să ne dea atenție, dar încă nu este cucerită cu totul, vrem să ne extindem și în zonele limitrofe, de exemplu la Macău, unde nu am fost niciodată și să ne facem cât mai vizibili aici.

Expoziția de fotografii a fost deschisă de *Gerencsérné Újvári Edit*, conferențiar la Universitatea din Seghedin.

A. Butar

Vocea adevărului românesc Monica Lovinescu (1923–2008)

Jurnalist, critic literar și cunoscut comentator de radio, Monica Lovinescu a decedat duminică noaptea (20 aprilie), la ora 00.30, la spitalul Charles Richet din Val d'Oise, la 15 km de Paris, la vârsta de 85 de ani. Dispariția Monicăi Lovinescu readuce în atenția românilor nu doar celebrele „Teze și antiteze” rostite pe undele postului Europa Liberă într-o Românie lipsită de libertate, ci și amintirea unei scriituri caracterizate drept o pledoarie pentru adevăr.

PARISUL

Monica Lovinescu, jurnalist, critic literar și cunoscut comentator de radio, fiică a criticului Eugen Lovinescu, născută la 19 noiembrie 1923, și-a început studiile primare în particular, fiind apoi înscrisă (1934–1942) la Liceul Notre Dame de Sion, unde susține și bacalaureatul, în 1942. Se înscrie la Facultatea de Litere a Universității București, unde obține licența în 1946. În 1947, pleacă la Paris cu o bursă a guvernului francez. În primele zile ale lui 1948, cere azil politic în Franța. La început, face parte din tinere companii literare și semnează regia unor piese de avangardă. Situația din țară îi reține apoi atenția integral.

Colaborează cu articole și studii despre literatura română și despre ideologia comunistă, în numeroase publicații: East Europe, Kontinent, Preuves, L'Alternative, Les Cahiers de L'Est, Temoignages, La France Catholique etc. Semnează capitolul despre teatrul românesc în Histoire du Spectacle (Encyclopedie de la Pleiade, Gallimard).

RADIOUL

Traduce câteva cărți din românește sub pseudonimele Monique Saint-Come sau Claude Pascal. Colaborează și la revistele de limba română din exil: Luceafărul, Caiete de dor, Ființa românească, Ethos, Contrapunct, Dialog, Agora etc. Din 1951 până în 1975 ține emisiuni literare și muzicale la Radioteleviziunea Franceză. Își începe colaborarea la Europa Liberă în 1962. Din 1967, emisiunile de mare ecou sunt „Teze și antiteze la Paris” și „Actualitatea culturală românească”. Monica Lovinescu devine, astfel, alături de Virgil Ierunca, una dintre vocile cele mai autorizate

ale criticii literare românești, bucurându-se de o enormă influență în mediile intelectuale din România.

SECURITATEA

În 18 noiembrie 1977, Monica Lovinescu este agresată de teroriști palestinieni trimiși de Securitate la ordinele lui Nicolae Ceaușescu și transportată în stare de comă la spital. După însănătoșire, își reia activitatea, înțeleasă, cu echilibru și luciditate, ca o adevărată misiune.

Monica Lovinescu i-a cunoscut în casa tatălui său pe toți scriitorii ce frecventau cenacul „Sburătorul”, i s-au dedicat poezii, a trăit mereu în preajma literaturii și, de aceea, a început să scrie foarte devreme: la vârsta de opt ani (1931) i se publică un basm în „Dimineața copiilor”, iar la 15 ani, îi apar proze scurte în revistele „Vremea” și „Kalende” (sub pseudonimul Ioana Tăutu). După moartea lui Eugen Lovinescu, în 1943, publică sub propriul nume romanul „În contratimp” în mai multe numere din Revista Fundațiilor Regale, iar după război, scrie o cronică dramatică în ziarul „Democrația” al lui Anton Dumitriu. La Paris, intensa activitate radiofonică se traduce în sute de recenzii, note, mese rotunde, comentarii, ce pot constitui materia mai multor volume.

OPERELE

Printre operele publicate se află „În contratimp” (1945), „Histoire du spectacle” (colaborare, 1965), „Unde scurte” (Madrid, 1978), „La Vingt-Cinquieme Heure” (Paris, 1949), „Au commencement etait la fin” (Paris, 1951). La editura Humanitas au apărut: „Unde scurte” (1990), „Seismografe. Unde scurte II” (1993), „Posteritatea contemporană. Unde scurte III” (1994), „Est-etice. Unde scurte IV” (1994), „Pragul. Unde scurte V” (1995), „Insula Șerpilor. Unde scurte VI” (1996), „La apa Vavilonului I” (1999), „La apa Vavilonului II” (2001), „Jurnal 1981–1984” (2003), „Jurnal 1985–1988” (2003), „Jurnal 1990–1993” (2003), „Jurnal 1994–1995” (2004), „Jurnal 1996–1997” (2005), „Jurnal 1998–2000” (2006), „Cuvântul din cuvinte” (2007).

CREZUL

„Intelectualul ar trebui să-și păstreze energia critică, nerespectul tabuurilor, dar să nu se mai închine supremației rațiunii (raționalismul de tip clasic este o gândire de mult epuizată), să nu mai confunde mitul cu superstiția (minimalizarea miturilor a fost una din capcanele în care a căzut intelectualul secolului nostru, devenind astfel victima predestinată a mitologiilor fabricate în arsenalele rațiunii), să renunțe la premisa falsă a salvării prin cultură”.

CASA

Virgil Ierunca, soțul Monicăi Lovinescu, care a murit în septembrie 2006, la Paris, a fost unul dintre intelectualii români de marcă din exil, una dintre cele mai cunoscute voci ale postului Radio Europa Liberă în timpul comunismului. Cei doi protagoniști ai criticii române de opoziție, stabiliți la Paris, au exercitat asupra intelectualității românești, timp de mai multe decenii, o incontestabilă influență modelatoare, în sensul informației, al gustului, judecății și atitudinii, ce a contrabalansat masiv propaganda oficială și a contribuit la risipirea diverselor chipuri ale eroii.

În urmă cu o lună, Monica Lovinescu a donat statului român clădirea deținută la Paris. Astfel, Guvernul României a autorizat, pe 12 martie, Ministerul de Externe să accepte donația cu sarcini propuse de scriitoarea Monica Lovinescu, rezidentă în Franța, în favoarea statului român, constând din clădirea cu terenul aferent, deținută la Paris.

Bunul a devenit proprietate publică a statului, în administrarea Ministerului Afacerilor Externe (MAE), în serviciul comunității românești din Franța, al relațiilor culturale dintre cele două țări și pentru conservarea patrimoniului simbolic al emigrației românești din Franța și va fi utilizat exclusiv în scopuri non-profit. Sarcinile care revin statului român în urma donației sunt constituirea și conservarea unui fond de lucrări ale literaturii române și străine, crearea unui centru cultural român intitulat „Memorial Ierunca-Lovinescu”, înființarea unei burse anuale „Ierunca-Lovinescu” în favoarea studenților români din Franța, acordată de MAE, și asigurarea cazării pentru studenții beneficiari ai acestor burse în spațiul locativ ce face obiectul donației.

REÎNTOARCEREA

Repatrierea urnelor funerare ale scriitorilor Monica Lovinescu și Virgil Ierunca a avut loc vineri, 25 aprilie, la aeroportul internațional „Henri Coandă” din București, unde s-a desfășurat un ceremonial solemn. Monica Lovinescu și Virgil Ierunca au primit Ordinul Național „Steaua României” în semn de înaltă apreciere pentru opera lor intelectuală și pentru tot ceea ce au însemnat, de-a lungul mai multor decenii, pentru poporul român. Cei doi scriitori și-au dorit ca rămășițele lor pământești să fie depuse la Casa Lovinescu din București. E.I.

Virgil Ierunca și Monica Lovinescu

Un urmaș al lui Ștefan cel Mare vrea Moldova

Un electrician vrea de la statul român nici mai mult nici mai puțin decât Moldova, pe motiv că este urmaș de drept al domnitorului Ștefan cel Mare. Dacă nu i se dă Moldova, *Cornel Cernoschi* se mulțumește și cu un post de guvernator, sau măcar cu o casă.

Cernoschi, în vârstă de 29 de ani, a dat în judecată cele mai importante instituții ale statului, inclusiv Președinția României, cerând magistraților să-i recunoască dreptul de proprietate asupra provinciei istorice Moldova, relatează Pro Tv.

Pentru a-și susține acțiunea, Cornel Cernoschi se folosește de cea mai cunoscută frază atribuită lui Ștefan cel Mare: „Moldova n-a fost a mea și nu e a

voastră, ci a urmașilor noștri și a urmașilor urmașilor noștri”.

Procesul bărbatului, care s-a mutat în București pentru a fi mai aproape de evenimente, a fost amânat timp de patru luni, după ce judecătorii i-au sugerat să facă o estimare și să spună cât ar valora, după el, Moldova. Totuși, urmașul lui Ștefan nu a fost în măsură să spună care este valoarea acestei provincii istorice. „E greu de spus. Doar nu o s-o vând. Miliarde, miliarde cu siguranță”, a afirmat tânărul.

Pe de altă parte, Cornel Cernoschi nu ține cu dinții să pună mâna pe provincie. Dacă nu se poate și nu se poate, electricianul a găsit altă soluție, „o funcție acolo în stat, ca să reprezint Moldova. Și să mi

se dea din patrimoniul statului ceva simbolic, știu eu... o casă”, a explicat presu-pusul urmaș.

Cornel Cernoschi este și președintele partidului Uniunea Persoanelor care nu votează din România. „Eu trebuia să fiu președintele României. Este simplu. Dacă la referendumul din 19 mai, 60% din persoane nu au votat și eu sunt cel care, oficial, reprezintă persoanele care nu votează, rezultă că eu trebuia să fiu președintele României”, a declarat Cernoschi pentru ziarul Libertatea. Cernoschi a vrut să se implice și în viața politică, după ce și-a depus candidatura la funcția de Primar al Capitalei, în calitate de reprezentant al copiilor și adolescenților care nu au drept de vot. Nu a reușit însă.

Iași, capitala Moldovei

U M O R

Diferența

Doi copii spun bancuri despre polițiști, neobservând că în spatele lor se află deja unul.

– Știi care este diferența dintre un politist și un măgar? – întreabă unul.

– Care este? – întreabă ironic polițistul, prinzându-i de urechi pe cei doi.

– Nici una, domnule polițist! – strigă unul din copii speriat.

– Altădată aveți grijă ce spuneți – spune polițistul și pleacă mai departe.

Magie

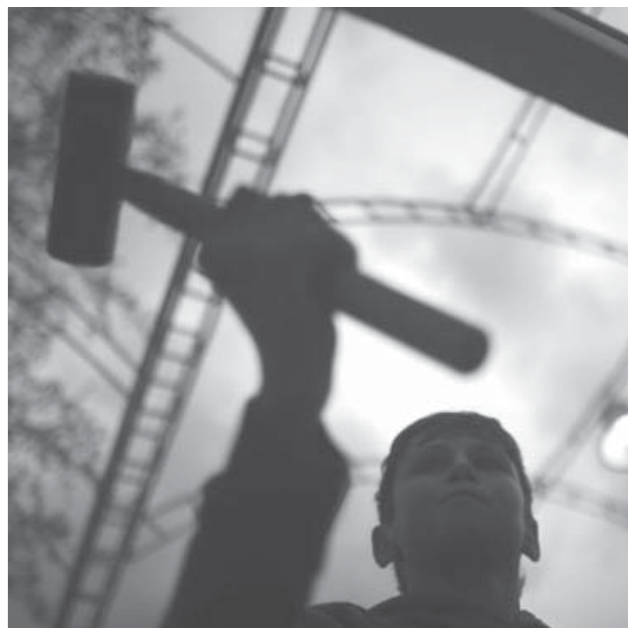
La circ, David Coperfield primește, ca de obicei, un potop de aplauze. El își anunță ultimul număr:

– În următorul număr voi face să dispară o femeie. Pentru asta am nevoie de un voluntar din public.

Din rândul doi se aude un glas:

– Mergi, mergi dumnea-ta, mamă soacră!...

Festival de bătut toaca

La Giroc, în județul Timiș, 30 de concurenți, au participat marți, 22 aprilie, la primul festival bănățean de bătut toaca. La concurs s-au înscris 30 de candidați, patru călugărițe și restul copii, pentru cupa pregătită de organizatorii festivalului „În glas de toacă”. „Nimeni nu poate fi învins într-un asemenea demers”, a rostit însă episcopul Timișoarei, *PS Paisie Lugojanu*, care a oprit spiritul competitiv în Săptămâna Patimilor.

Maica Tecla, una dintre concurențe, călugăriță la Mănăstirea Timișeni Șag, i-a dat dreptate și a adăugat că „toaca e glasul îngerului”. Prin urmare, toată lumea a primit o diplomă de onoare și, la final, invitația la masă-ntinsă, la o agapă creștinească.

Țăranul și peștișorul de aur

Un țăran se duce la pescuit... După câteva ore de așteptare, țăranul prinde peștișorul de aur.

Peștișorul de aur:

– Țărane, dă-mi drumul că îți îndeplinesc trei dorințe.

Țăranul:

– Pe cine faci tu țăran... ai? – și-i rupe capul.

Cum să-ți faci din bani puțini o bibliotecă...

Războiul lumilor: Dinamo–Steaua

Pentru Dinamo e ultimul cartuş al unui an în care „roș-albii” au ratat toate țintele. Pentru Steaua, cele 90 de minute de duminică vor comprima însă întregul sezon.

Dinamo–Steaua, „eternul derby”. Indiferent de locurile și loturile echipelor, de dată și de competiție. Un război care în 2008 împlinește 60 de ani. Dar care, pe lângă uriașa încărcătură istorică, se dă acum în jurul mizei concrete a milioanele de euro, în privința oaspeților. Dacă în tabăra „câinilor roșii” doar orgoliile și presiunea tribunei stârnesc energiile fotbalistilor, în schimb Steaua își joacă viitorul imediat.

Echipa pregătită de *Marinus Lăcătuș* discută despre o singură variantă: victoria. Numai așa poate fi sigură că va cuceri titlul și, o dată cu el, biletele direct către grupele Ligii Campionilor și visteria UEFA. *Gigi Becali*, patronul formației din Ghencea, a investit deja enorm în acest retur de campionat. Pentru ca milioanele de euro mitraliate către alte echipe, arbitri și oficiali să fie rambursate cu dobândă, trebuie ca echipa să ajungă, pentru a treia oară consecutiv, la masa bogaților. Iar cărarea spre festin trece, inevitabil, prin curtea vechilor dușmani: „câinii roșii”.

Destinul s-a distrat cu cele două echipe care se înfruntă duminică, 4 mai (ora 20.30, la Kanal D),

jucându-le un renghi pe cîste. Anul trecut, spre finalul sezonului, Dinamo înfrunta acasă CFR Cluj, echipă care, la acel moment, lupta cu Steaua pentru poziția a doua în clasament (titlul fusese deja acontat de „roș-albi”). Cu *Mircea Rednic* pe bancă, gazdele au acceptat milionul de euro venit de la *Gigi Becali* și i-au învins pe clujeni, trimițând astfel Steaua pe locul doi și în Liga Campionilor. Târgul încheiat cu dușmanii de moarte din Ghencea a adus însă sămânța zădărnici în Ștefan cel Mare, banii lui *Gigi Becali* distrugând echipa, dezbinând suporterii și învrăbind acționarii.

Acum, la exact un an distanță, Dinamo este ieșită din cărțile pentru titlu. Na-

vighează liniștită pe locurile de Cupa UEFA, dar are ocazia să se răzbune pentru acel episod de la care

a început prăbușirea echipei. *Mircea Rednic* (care a plecat, astă-toamnă, de la echipă exact din cauza acestui scandal de la meciul cu CFR) a revenit între timp la club și veghează din umbră banca tehnică. Meciul de acum poate însemna spălarea de păcate exact în același mod în care s-a produs și „păcatul original”. O victorie cu Steaua i-ar depozita pe rivali de titlu și de prezența sigură în Liga Campionilor, încheind astfel o acoladă a vicului. Reconcilierea cu suporterii și recăpătarea demnității trec însă prin această probă de caracter.

Așadar, duminică, 4 mai, se va disputa meciul Dinamo Steaua, fiind transmis de postul de televiziune Kanal D.

Mutu, spaima Europei

Adrian Mutu a eliminat aproape de unul singur pe PSV Eindhoven în sferturile de finală ale Cupei UEFA, transmite Romanian Global News.

Două execuții letale, și Fiorentina este în semifinale unde va întâlni pe Glasgow Rangers. Staff-ul scoțienilor are o singură preocupare, cum să-l anihileze pe cel mai în formă vârf de atac al campionatului italian, informează publicația „Pagini Românești”. Toate îi merg bine lui Mutu în acest an. Postul de televiziune din România, Kanal

D, îi plătește 2 milioane de euro pentru un reality-show care se difuzează pe durata a 6 luni. Adică, mai mult decât câștigă din contractul anual cu Fiorentina (1,5 milioane de euro). Mutu este în vizorul marilor echipe europene. Urmează Campionatul European care-l poate propulsa pe Mutu ca pe unul dintre cei mai scumpi jucători de pe planetă.

Dacă așa se va întâmpla atunci, odată cu el, și România va face o figură frumoasă în Austria și Elveția.

Figo, Zidane și Roberto Carlos vin în România

Luis Figo, *Zinedine Zidane* și *Roberto Carlos* au acceptat invitația lui *Gică Popescu* de a participa la cea de-a patra ediție din „Seara Campionilor”, anunță Evenimentul Zilei.

Pe lângă cei trei, *Gică Popescu* speră să-l convingă și pe *Cristi Chivu* să onoreze invitația, deși, pe 31 mai, naționala României înfruntă, în ultimul meci

dinaintea plecării spre Campionatul European, reprezentativa Muntenegrului.

Întâlnirea va opune echipa „Prietenii lui Figo” și o formație alcătuită din fotbaliști proveniți din diverse generații ale fotbalului românesc.

Ediția a 4-a a „Serii Campionilor” va avea loc pe 26 mai, pe stadionul „Steaua” din București.

TVR 1

Luni 5 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 8.10 Trezirea la apel! 9.10 Supermarket de divertisment 10.50 Secolul muzical 12.00 Serial. Tom Sawyer 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Ne vedem la TVR! 17.45 Eurovision 2008 18.00 Jurnalul TVR 20.00 Spionând sălbăticia 21.00 Totul despre jazz 21.25 Echipa mea 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Uzina de stele.

Marti 6 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 8.05 România votează! 9.10 Ploaia Steluțelor (R) 11.00 Profesioniștii (R) 12.00 Serial. Povestile copilăriei: Purcelușul Robinson 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 15.45 România votează! 16.00 Fotbal. 18.00 Jurnalul TVR 20.10 Lumina viitorului 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Serial. Străzile crimei.

Miercuri 7 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 8.05 România votează! 9.10 Film. Amy 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Serial. Povestile copilăriei: Purcelușul Robinson 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 15.45 România votează! 16.00 Fotbal. 18.00 Jurnalul TVR 20.10 Lumina viitorului 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Serial. Străzile crimei.

Joi 8 mai

6.00 Pinguinii din Antarctica. Documentar 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Incredibilul domn Dahl. Documentar 10.20 Celebritățile timpului tău 10.30 Film. Norocul irlandezului 12.00 Serial. Tom Sawyer 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.45 Interes general 17.35 România votează! 18.00 Jurnalul TVR 19.45 Regii României 20.30 Istorie și monarhie 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film. Înfruntarea.

Vineri 9 mai

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 8.05 România votează! 9.10 Cafeneaua aștelor 11.45 Secolul muzical 12.00 Serial. Cowboy în Haway 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 15.30 Linia verde 16.00 17.35 România votează! 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 20.50 Jurnalul TVR 22.15 Film. Dispăruți.

Sâmbătă 10 mai

6.10 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 7.00 Sănătate pentru toți! 7.30 Semne. Persecuții religioase și etica mass media 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 10.30 Arca lui Noe 11.00 Magazin de protecție a mediului 12.00 De la Est la Vest 12.55 Formula 1. Calificări Marele Premiu al Turciei 14.10 cafeneaua aștelor 16.00 Garantat 100% 18.00 Jurnalul TVR 21.15 Gala UNICEF 23.15 Film. Peripeții la colegiu.

Prezentatoarea Galei UNICEF:
Andreea Marin Bănică

Duminică 11 mai

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.10 Ghici cine câștigă? 9.40 Întrebările lui Vlăduț 10.10 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Jurnalul TVR 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Turciei 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Ploaia Steluțelor 21.15 Echipa mea 21.20 Serial. Mica Britanie 21.50 Film. Broker falit, caut parteneră cu stare!

TVR 2

Luni 5 mai

6.00 Atlas (R) 6.30 Serial. Edgemont 7.35 Maniacii (R) 7.00 Stele de la Hollywood 7.30 Zestrea românilor 8.35 Ucenicul lui Jamie (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 11.30 Medalion folcloric (R) 12.00 Dincolo de cântec (R) 12.30 Serial. Miracole 13.30 Natură și aventură 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 România votează! 17.00 Jurnal regional 17.30 România votează! 19.15 Replay 19.35 D'ale lui Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Miracol la Palermo!

Emil Grădinescu prezintă Replay

Marti 6 mai

6.00 Ulița spre Europa (R) 6.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 7.30 Serial. Miracole (R) 8.35 Stele de la Hollywood 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 11.30 Popasuri folclorice 12.30 Serial. Miracole 13.30 Tribuna partidelor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 România votează! 17.00 Jurnal regional 17.30 România votează! 19.35 Familii în impas 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Inimă neîmbălzită.

Miercuri 7 mai

6.00 Motomagia (R) 6.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 7.30 Serial. Miracole (R) 8.35 Stele de la Hollywood 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Serial. Miracole 13.00 Fotbal: Petrolul-Municipal Câmpina 15.00 Jurnalul TVR 15.30 România votează! 17.00 Jurnal regional 17.30 România votează! 19.35 Secretele sexelor 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Marea dinăuntru.

Joi 8 mai

6.00 Autocritica 6.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 7.30 Serial. Miracole (R) 8.35 Stele de la Hollywood 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 11.30 Popasuri folclorice 12.30 Serial. Miracole 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 România votează! 17.00 Jurnal regional 17.30 România votează! 19.35 Arena leilor 21.30 Film. El și ea.

Vineri 9 mai

6.00 Zestrea românilor (R) 6.35 Serial. La poliție sau la mănăstire 7.30 Serial. Miracole (R) 8.35 Stele de la Hollywood 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Robin Hood 12.30 Serial. Miracole 13.30 Romanian Superbike 14.00 Împreună în Europă! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 România votează! 17.00 Jurnal regional 19.40 Dincolo de hartă 20.30 Ora de știri 22.20 Instructor Cool 22.45 Serial. Whistler.

Sâmbătă 10 mai

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Omul între soft și moft (R) 7.00 Medalion folcloric 7.30 ABC...De ce? 8.00 Super Sport 8.30 Destinația România 9.30 Bugetul meu 10.00 Natură și aventură 10.35 Liber pe contrasens 11.35 Atenție, se cântă! 12.30 D'ale lui Mitică (R) 13.25 Între cer și pământ 13.50 Lumea de aproape 14.00 Campionatul European de Gimnastică 17.30 Descoperă românii 17.40 Serial. Hotel Babylon 18.35 Europa altfel 19.00 Maniacii 20.00 Serial. Trăsniții din Queens 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Escroci 21.30 Film. Răzburarea.

Duminică 11 mai

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Motomagia 11.00 Fotbal: FC Brașov-Forex Brașov 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Campionatul European de Gimnastică 17.45 Serial. Parfumul iubirii 18.40 Serial. Edgemont 19.35 TVR 2 prezintă! 20.00 Serial. Trăsniții din Queens 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Serial. Dreptul la apărare 22.30 Film. Ghearele dragonului.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

5 MAI, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 MAI, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 MAI, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

10 MAI, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatru radiofonic 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

11 MAI, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă ortodoxă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

7 mai 2008 (mtv ora 13.00)
Reluare: 9 mai 2008 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat va prezenta, după câteva informații, un reportaj realizat la o repetiție de dans de la Școala Generală și Liceul Românesc din Iula. Insufletitul instructor Tiberiu Rocsin are numeroși dansatori, în două categorii de elevi. Apoi, următorul material vă va conduce la Timișoara, unde veți putea vedea rolul tot mai neînsemnat al granițelor. Echipa de baschet din orașul de pe malul Begăi este antrenat de un sârb, iar cea de handbal, de un ungur, de figura legendară a handbalului maghiar, Éles József.

Realizator: Ștefan Crâsta

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, IULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Iula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130

Fax: 66/465-142

Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.

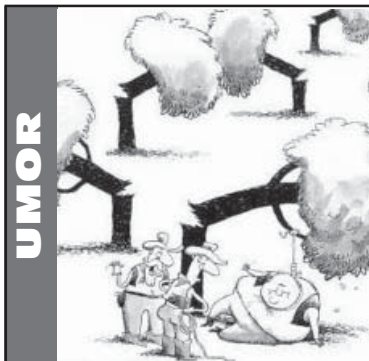
Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Foto: Emeric Haraszti (clasa 6/b)

„Satul meu prin ochii mei”

Respectând tradițiile anuale din cadrul programului de învățământ, direcțiunea Școlii generale din Micherechi, a organizat în perioada 19–25 aprilie o amplă manifestare culturală intitulată „Săptămâna limbii materne”. În programul

activităților au figurat evenimente bogate și variate, cu scopul de a cunoaște valorile comunității românești din Ungaria. În șirul evenimentelor școlare s-a încadrat și expoziția de fotografii „Satul meu prin ochii mei”, care cuprinde

fotografii, realizate de copiii școlii generale pe parcursul săptămânii. Subiectul micilor pasionați de fotografie a fost prezentarea satului Micherechi. Iată, cum văd cei mai mici micherecheni satul lor.

A.C.

Fotografia de mai sus, a lui Marc Gherasim din clasa a 5/b, a câștigat concursul de fotografii

Foto: Erica Bigu (clasa 6/a)

Foto: Cristof Poiendan (clasa 7)

Foto: Nicolae Ardelean (clasa 6/a)

Foto: Panna Ruja (clasa 1)

FOAIA
românească
2 mai 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.